

WILLY ANTHOONS

DE GEEST VAN DE MATERIE

27
JAN.
>
14
MEI 23

Willy Anthoons
1940-1998
© 2000-2001

Mill
MUSEE ANCHELIZO LA LOUVIERE

Place Communale 21
7100 La Louvière
www.jemill.be

LA LOUVIERE

FONDATION

sonuma
LES ARCHIVES AUDIOVISUELLES

EERSTE OVERZICHTSTENTOONSTELLING VAN BELANGRIJKE BELGISCHE AVANT-GARDE KUNSTENAAR IN HET LANCHELEVICI MUSEUM IN BELGIË

Van 1 ('Ubi Uf] t ot 14 mei 2023 organiseert het Mill (lanchelevici Museum La Louvière) de eerste retrospectieve tentoonstelling die aan Willy Anthoons gewijd wordt.

Willy Anthoons (1911-1982) werd opgeleid aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Brussel, aan de 'Ecole des Arts Décoratifs' te Elsene en aan de Hogeschool 'La Cambre'. Hij was een van de belangrijkste kunstenaars van de Belgische avant-gardebeweging. Als medeoprichter van 'Jeune Peinture belge', waarin hij als enige de beeldhouwkunst vertegenwoordigde, bood hij een kunstvorm aan die op innerlijkheid, lyriek en spiritualiteit gericht was. Na zijn eerste figuratieve periode richtte deze kunstenaar zich tot de abstractie, met de bedoeling extreem sobere vormen te bereiken.

Deze tentoonstelling illustreert de vele facetten van Willy Anthoons' bijzondere parcours – beeldhouwwerken, mobielen, tekeningen, gescheurde papieren en sacrale kunstwerken – aan de hand van werken uit prestigieuze Belgische of Franse openbare en private collecties.

Willy Anthoons was een tijdgenoot van Idel lanchelevici, met wie hij meerdere tentoonstellingen georganiseerd heeft. Sinds 1942 was hij in La Louvière aanwezig.

Curator van de tentoonstelling:

Marcel DALOZE – conservator van het Marthe DONAS museum in Ittre

WILLY ANTHOONS – HET PARCOURS VAN EEN BEELDHOUWER

Brussel: een wereld van verschijningen

Als afstammeling van een familie beeldhouwers-houtbewerkers werd de Belgische beeldhouwer Willy Anthoons (1911-1982) geboren in Mechelen, een stad met een levendige houttraditie.

Aangezien Anthoons reeds op jonge leeftijd aanleg voor portretten had, besloten zijn ouders hem voor avondlessen in te schrijven (Sint-Lucas, Brussel). Zijn lange, gediversifieerde kunstopleiding spreidde zich over 15 jaar uit (hij volgde met name de cursussen van Oscar Jaspers aan het 'Institut Supérieur des Arts Décoratifs/La Cambre'). Tijdens de oorlog slaagde hij erin om in avant-gardistische kringen binnen te dringen (Apollo, Salons Apport, L'Art Jeune), waarin hij onder andere Gaston Bertrand, Anne Bonnet, Louis Van Lint en Luc Peire leerde kennen. Hij begon zijn werken te tonen tijdens collectieve of persoonlijke tentoonstellingen (Galerie Manteau, 1944). Destijds gaf Anthoons de voorkeur aan **boetseren** (met gips en klei). De aard van zijn kunstwerken, die dicht bij het animisme aanleunden, was academisch en vrij massief.

Als stichtend lid van 'Jeune Peinture Belge' (1945-1948), waarvan hij de enige beeldhouwer was, genoot Willy Anthoons van het bredere publiek dat deze vereniging aan jonge ontwerpers te bieden had. 'Jeune Peinture Belge' organiseerde immers tal van tentoonstellingen in binnen- en buitenland. Al snel ontstonden er echter spanningen die tot het einde van dit collectieve avontuur zouden leiden. Vanaf toen volgde elk lid van 'Jeune Peinture

Belge' zijn eigen pad. Anthoons, die steeds meer interesse voor **menselijke figuren** had (naakte vrouwen, zittende of gehurkte personages), evolueerde naar meer verfijnde voorstellingen waarbij hij holle en volle vormen liet interageren. Zijn ontmoeting met Henri Laurens en de onthulling van de schilderijen van Piet Mondriaan versnelden zijn evolutie naar een kunstvorm die los stond van de werkelijkheid en leidden tot zijn **vertrek naar Parijs**. Om **van de voorstelling naar de abstractie** over te gaan, beeldhouwde Willy Anthoons een symbolisch werk: *Cathédrale Humaine* (1948). In een plastische synthese van volmaakte samenhang verenigde het de mens – het favoriete model van de tijdloze kunst - en de kathedraal – het embleem van de kunst van de westerse bouwmeesters.

Parijs: de bevestigde abstractie

Aan het einde van het jaar 1948 vestigde deze beeldhouwer zich definitief aan de poorten van Parijs (Charenton-le-Pont) en sloeg hij een origineel maar risicovol pad in; de **organische abstractie**. Hij werd aangemoedigd door enkele critici van Belgische afkomst (Léon Degand, Roger Van Gindertael, Michel Seuphor) en gesteund door galeriehouders die in zijn werk geloofden (Deux-Îles, Colette Allendy, Simone Heller en Ariel) om **niet-figuratieve kunstwerken te maken die rechtstreeks uit hout of steen gehouwen werden**, wat zijn nauwe band met de materie aantoonde.

Bij verschillende gelegenheden stelde Willy Anthoons zijn werk in Brussel en op het platteland tentoon. Zo kon het Belgische publiek zijn evolutie volgen, die onder andere door Léon-Louis Sosset, Maurits Bilcke en Jacques Meuris geanalyseerd werd.

Anthoons wist de regels en conventies te overschrijden die destijds door een soms koude en formalistische abstractie opgelegd werden, om een zeer persoonlijke lyriek over te brengen. Zijn werk, dat met de natuur verband hield en rond het innerlijke draaide, zorgde voor een zekere levenskracht.

Deze asceet, die het innerlijke leven en de spirituele aspiratie van de mensheid tot uiting kon brengen, heeft een met mystiek doordrenkte kunstvorm ontwikkeld die hem er op natuurlijke wijze toe gebracht heeft, alleen of in het gezelschap van andere kunstenaars (Alfred Manessier, Jean Le Moal...), **sacrale kunstwerken** voor kerken en kapellen in de regio rond Parijs, in Saint-Malo en vooral in Rennes te verwezenlijken.

De verwezenlijking van **mobielen** in gevouwen en geveerd aluminium toont aan dat hij interesse voor **beweging** had, in een tijdperk waarin een aantal ontwerpers deze probeerden te transcriberen. Deze opgehangen modules bewegen langzaam onder invloed van hun oordeelkundig geplaatst zwaartepunt.

Naast beeldhouwwerken en maquettes heeft Anthoons tal van **tekeningen** gemaakt. Zijn grafische productie, die aanvankelijk op naturalisme en figuratieve onderwerpen (naakte lichamen, interieurscènes) gericht was, week geleidelijk aan van de werkelijkheid af. Vanaf toen verkende hij systematisch de wereld van de abstractie in de voorbereidende schetsen van zijn beeldhouwwerken; het ging om eenvoudige vormstudies of zelfs om reisimpressies.

De praktijk van het **gescheurd en gelijmd kleurpapier**, waarmee hij aan het einde van de jaren 1950 experimenteerde, heeft hem in staat gesteld om op subtiële wijze beeldhouwwerken, tekeningen en schilderijen te combineren.

WILLY ANTHOONS IN DE COLLECTIES

Willy Anthoons wordt vertegenwoordigd in openbare collecties in België (Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Museum van Elsene, Prentenkabinet van de Koninklijke

Bibliotheek Albert I, Vlaamse Gemeenschap, Federatie Wallonië-Brussel, Museum voor Schone Kunsten van Antwerpen, MAMAC in Luik, Museum voor Schone Kunsten in Verviers, Middelheimmuseum) en in het buitenland (Kröller-Müller Museum in Otterlo, CNAC in Parijs, Kunstmuseum in Bazel). Men kan zijn kunstwerken ook terugvinden in de Belfius Collectie, in privéstichtingen (Arp, Verbeke, Garitte, Joseph) en in tal van bijzondere Belgische en Franse collecties.

WILLY ANTHOONS – LA LOUVIERE – IANCHELEVICI

Een tentoonstelling aan Willy Anthoons wijden in het Mill (Ianchelevici Museum te La Louvière) biedt ons ook de gelegenheid om de banden te achterhalen die tussen de kunstenaar, Idel Ianchelevici en de Stad La Louvière bestonden.

In 1942 beeldhouwde Willy Anthoons het kunstwerk *Le métallurgiste*, een monumentale figuur in blauwsteen die door de voormalige 'Ateliers du Thiriau' in La Croyère (La Louvière) besteld werd en vandaag de dag nog steeds op het gebouw bezichtigd kan worden.

In 1946 heeft de beeldhouwer zijn werken in La Louvière tentoongesteld, in het kader van een tentoonstelling van *Jeune peinture belge*, die gepresenteerd werd door *Tendances contemporaines*, waarbij Idel Ianchelevici als gastkunstenaar aanwezig was.

Deze 2 kunstenaars ontmoetten elkaar ook tijdens het '2e Salon de la Jeune sculpture' in de 'Jardin des Tuileries' te Parijs in 1950, tijdens de tentoonstellingen 'L'Olivier et l'art' te Straatsburg, in Parijs, Salon-de-Provence, Arles en Madrid (1958 -1961). In 1961 ontmoetten ze elkaar in het Rodin Museum, ter gelegenheid van de 2de Internationale Tentoonstelling van de Hedendaagse Beeldhouwkunst.

De retrospectieve tentoonstelling die dit jaar in het Mill georganiseerd wordt, zal hoofdzakelijk in de tijdelijke tentoonstellingsruimte plaatsvinden. De ontmoetingen tussen beide kunstenaars tijdens collectieve tentoonstellingen worden binnen de permanente collectie aangehaald, aan de hand van een dialoog tussen een reeks figuratieve kunstwerken van Willy Anthoons en de 'tailles directes' van Idel Ianchelevici.

Commissariaat van de tentoonstelling: Marcel DALOZE – Conservator van het Marthe DONAS Museum te Ittre

WILLY ANTHOONS. DE GEEST VAN DE MATERIE: HET BOEK

Willy Anthoons - De geest van de materie

Eerste complete monografie over Willy Anthoons door Marcel Daloze

De beeldhouwkunst is een langzame, gemeten, wilskrachtige kunst. Zij eist nauwkeurigheid en een zekere ambachtelijke bescheidenheid. Bonte brio en gelijk welke kunstgrepen om de blik te treffen, zijn strijdig met haar naaktheid. Michel SEUPHOR in Willy Anthoons, Antwerpen, De Sikkel, 1954, p. 5

Talrijke jaren opzoekingswerk, gewijd aan het werk van Willy Anthoons (1911-1982), hebben geleid tot deze publicatie, die verschijnt ter gelegenheid van de honderdste verjaardag van de geboorte van de kunstenaar.

Deze eerste complete monografie van het oeuvre van de beeldhouwer, geschreven door kunsthistoricus Marcel Daloze, behandelt alle aspecten van de productie van Anthoons, met inbegrip van zijn bijdrage aan de heropleving van de religieuze kunst, die tot nu toe niet de aandacht kreeg die ze verdiende. Aldus krijgt men inzicht in de complexiteit van zijn onderzoek : boetseren, taille directe, mobielen, gescheurd papier.

Men (her)ontdekt dus een overvloedig en gevarieerd oeuvre (driehonderd sculpturen en een duizendtal tekeningen) van een enigszins vergeten kunstenaar, dankzij een goed gedocumenteerde en nauwkeurige studie.

De talrijke afbeeldingen die het boek illustreren dragen bij tot het plezier dat de lezer zal hebben het te raadplegen.

Technische kenmerken :

- 160 bladzijden
- tekst in het Frans en het Nederlands
- formaat : 24 x 16,8 cm
- papier G Print - wit - 150 g/m²
- hardcover
- meer dan twee honderd afbeeldingen in kleur en zwart-wit
- uitgegeven door Galerie Philippe Samuel (Parijs — art@samuelacf.com)
- drukkerij Dereume in Drogenbos (België), september 2012
- 2000 exemplaren

Prijs : 25 €

PRAKTISCHE INFORMATIE

TENTOONSTELLING

Willy Anthoons. De geest van de materie

DATA

14.01 >14.05.23

LOCATIE

MiLL – Ianchelevici Museum

Place Communale 21

La Louvière

OPENINGSUREN

Dinsdag tot vrijdag 11u tot 17u

Zaterdag en zondag 14u tot 18u

Gesloten op St. Barbara's dag, 24, 25, 31 december en 1 januari en tijdens het carnaval van La Louvière (Laetare).

TARIEVEN

€5 volwassenen | €4 verminderd | €1,25 artikel 27 | €3 groep (min.10p.) | Gratiit <25 jaar.

Gratis toegang op de eerste zondag van elke maand.

PERSCONTACT

CARACAScom

www.caracascom.com

info@caracascom.com

+32 2 560 21 22